

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข

ฉบับที่ 3 /2545

เรื่อง มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของคนงานในเรื่องอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ
ในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับฝ้าย

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 26-1/2545 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เห็นสมควรให้ออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อปฏิบัติสำหรับการปกป้องทางเดินหายใจของผู้ประกอบอาชีพในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3)(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

เพื่อประโยชน์ในการปกป้องทางเดินหายใจของผู้ประกอบอาชีพในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดข้อปฏิบัติการปกป้องทางเดินหายใจในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องได้ ตามความเหมาะสม ดังนี้

(1) ให้ผู้ดำเนินกิจการในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทดังต่อไปนี้ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

- 1.1) กิจการปั่นด้าย การกรอด้าย การทอผ้าจากวัตถุดิบที่มีฝ้ายเป็นส่วนประกอบ ด้วยเครื่องจักร
- 1.2) กิจการสะสมฝ้าย
- 1.3) กิจการปั่นฝ้ายด้วยเครื่องจักร

(2) ให้ผู้ดำเนินกิจการตามข้อ (1) ทำการตรวจวัดปริมาณฝุ่นฝ้ายในบรรยากาศการทำงาน เพื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานในการทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับ
สารเคมี

ในการตรวจวัดตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าบรรยากาศการทำงานมีปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินค่ามาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน ผู้ดำเนินกิจการจะต้องดำเนินการควบคุมทางวิศวกรรม หรือการบริหารจัดการให้ปริมาณฝุ่นฝ้ายอยู่ในระดับที่ไม่เกินค่ามาตรฐาน

ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานตามวรรคสองได้ ผู้ดำเนินกิจการจะต้องดำเนินการลดปริมาณฝุ่นให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ และจะต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ให้แก่คนงานที่เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากฝุ่นฝ้ายสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ตามข้อ (3)

(3) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ (2) วรรคสาม จะต้องสามารถกรองฝุ่นฝ้าย ที่มีขนาด 0.3 ไมโครเมตรได้ โดยมีประสิทธิภาพการกรองรวมทั้งคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดและมีรูปทรงกระชับกับใบหน้าของผู้สวมใส่ดังนี้

3.1) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ ชนิดใช้แล้วทิ้ง จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสู่สูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 6 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสู่สูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 21 มิลลิเมตรน้ำ

3.2) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้แบตเตอรี่ชนิดเปลี่ยนได้กรองได้จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองและมีความต้านทานการหายใจเข้าสู่สูงสุดเช่นเดียวกับ 3.1

3.3) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ ชนิดใช้ได้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสู่สูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 12 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสู่สูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 42 มิลลิเมตรน้ำ

3.4) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และใช้ได้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง แบตเตอรี่จะต้องเป็นชนิดปิดผนึกไว้อย่างมิดชิด และมีความสามารถที่จะจ่ายกำลังอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง ในการรักษาความดันบวกภายในโดยไม่ต้องเปลี่ยนแบตเตอรี่

(4) การจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ (3) ซึ่งผ่านการรับรองจากสถาบัน NIOSH (มาตรฐานสหรัฐอเมริกา) หรือสถาบัน CEN (มาตรฐานยุโรป) หรือสถาบัน AS/NZS (มาตรฐานออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์) หรือสถาบันอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า หรือผ่านการรับรองจากกรมอนามัย(วิธีการตรวจสอบคุณภาพคุณภาพคณวก ก.)ให้คนงานได้ใช้ตามความเหมาะสมกับปริมาณฝุ่นในบรรยากาศของสถานที่ทำงานดังนี้

4.1) ปริมาณฝุ่นฝ้ายไม่เกินกว่า 5 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.1) หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.2) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 5 เท่าแต่ไม่เกิน 10 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.2) แบบครอบครึ่งใบหน้า หรือแบบครอบ 1 ใน 4 ส่วนของใบหน้า ชนิดเปลี่ยนได้กรองได้ หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.3) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 10 เท่า แต่ไม่เกิน 100 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ตามข้อ 3.3) แบบครอบเต็มหน้า หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.4) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 100 เท่า ของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.4) หรือชนิดอื่น ที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

(5) ให้ผู้ดำเนินกิจการที่ต้องจัดหาอุปกรณ์ตาม (4)

5.1) ต้องจัดการให้ความรู้และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นฝ้ายแก่คนงานเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจอย่างถูกต้องเหมาะสมด้วย รวมทั้งดูแลคนงานให้มีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

5.2) ต้องมีการประเมินสุขภาพของผู้สวมใส่ เพื่อคัดกรองผู้ที่เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ (ตามภาคผนวก ข.)

5.3) ต้องมีการทดสอบความกระชับกับใบหน้าของอุปกรณ์ (ตามภาคผนวก ค.) และบำรุงรักษาอุปกรณ์ด้วย

(6) ให้คนงานในสถานประกอบกิจการ มีหน้าที่ใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ผู้ดำเนินกิจการจัดให้และปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำที่ผู้ดำเนินกิจการกำหนดขึ้น

(7) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิต การใช้เครื่องจักรใหม่ การปรับเปลี่ยนเครื่องมือเครื่องใช้ การใช้อุปกรณ์เสริม หรือวิธีการอื่นใดที่จะมีผลต่อปริมาณฝุ่นในบรรยากาศการทำงาน และส่งผลต่อความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจตามประเภทและชนิดที่เหมาะสม และทบทวนปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำ เกี่ยวกับการป้องกันทางเดินหายใจให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยทุกครั้ง

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 เมษายน 2545

(นายแพทย์วินัย วิริยะกิจจา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข